

ALKA
WILDLIFE

Výroční zpráva **2008**

ALKA Wildlife, o.p.s.

Úvod

Společnost a její tým

Společnost ALKA Wildlife, o.p.s. je česká nestátní nezisková společnost, registrovaná jako obecně prospěšná společnost u soudu v Českých Budějovicích v roce 2007. Posláním této společnosti je přispět objektivním výzkumem k efektivní, kvalitní odbornými znalostmi podložené ochraně a péči o volně žijící druhy živočichů.

Rok 2008 byl druhý rok existence společnosti ALKA Wildlife, o.p.s a byl to rok plodný. V tomto roce jsme zahájili hned několik větších i menších, krátkodobých i dlouhodobých projektů, a to v podstatě ve všech oblastech, které chceme realizovat. Naše působnost je nadnárodní, několik projektů proběhlo také v zahraničí a i výsledky naší práce prezentujeme na státní i mezinárodní úrovni. Zahájili jsme dva rozsáhlé tříleté projekty, první se týká populační ekologie vydry říční a druhý managementu u nás nepůvodního norka amerického. Velká část naší činnosti je zaměřena na lasicovité šelmy, ale nezapomínáme ani na jiné skupiny živočichů, např. ptáky. Abychom pomohli také při managementu krajiny, zahájili jsme i pravidelné kosení dvou mokřadních lokalit, lokálně významných z hlediska ochrany biodiverzity.

Na tomto místě bychom chtěli především poděkovat všem, kteří nás podpořili, kteří nám pomohli, jak slovem, prací, tak i finančně.

ALKA Wildlife, o.p.s.

Adresa sídla Liděřovice 62
380 01 Dačice

IČ 28064933

web www.alkawildlife.eu
e-mail alkawildlife@alkawildlife.eu

telefon +420 606598903

bankovní spojení
Waldviertler
Sparkasse von 1842
Dačice

č. ú. 9100008449/7940

Správní rada

předseda: Mgr. Aleš Jelínek
člen: Mgr. Petra Štěpánková
člen: Manlio Marcellí, Ph.D.

Ředitel společnosti

Mgr. Kateřina Poledníková

Zaměstnanci

Mgr. Václav Beran
Petra Hlaváčová
Mgr. Lukáš Poledník, Ph.D.
Mgr. Kateřina Poledníková
RNDr. Aleš Toman
Štěpán Zápotočný

Činnost společnosti

Společnost poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby ve formě:

- ↑ realizace výzkumných projektů v oblasti biologie a ekologie
- ↑ realizace výzkumných projektů vedoucích k ochraně volně žijících živočichů a k ochraně biodiverzity
- ↑ zpracovávání odborných analýz, studií, stanovisek a inventarizačních průzkumů týkajících se volně žijících živočichů
- ↑ informační podpora rozhodování v oblasti ochrany volně žijících druhů živočichů a ochrany biodiverzity
- ↑ vedení odborných prací studentů středních a vysokých škol v oblasti ekologie živočichů
- ↑ vzdělávání, osvěta a práce s veřejností v oblasti ekologie živočichů a ochrany volně žijících druhů zvířat a ochrany biodiverzity

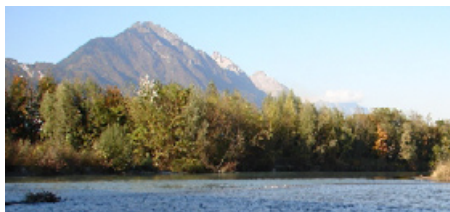

Projekty realizované v roce 2008

Název	Zdroj financí	stav	Typ projektu	Zájmové druhy	Oblast
Potenciál přirozené rekolonizace Švýcarska vydrou říční	Nadace Stiftung Pro Lutra	Ukončen	Výzkum	Vydra říční	Švýcarsko, Rakousko, Německo, Itálie, Francie
Zimní sčítání vyder v Rakousku	Nadace Stiftung Pro Lutra	Běží	Výzkum	Vydra říční	Rakousko, Švýcarsko
Zjištění chybějících údajů o biologii a ekologii vydry říční: vytvoření modelu vývoje populace	MŽP a vlastní zdroje	Běží	Výzkum	Vydra říční	Česká republika
Ekologie norka evropského v rumunské části delty Dunaje	Vlastní prostředky	Dlouhodobý	Výzkum	Norek evropský	Rumunsko
Monitoring vydry říční v ČR	AOPK ČR	Dlouhodobé	Monitoring	Vydra říční	Severní a střední Čechy
Monitoring dravců, sov a čápa černého na jižní Moravě	Jihomoravský kraj	Ukončen	Monitoring	Dravci, čáp černý	Jihomoravský kraj
Inventarizace ptáků ve východních Čechách	HUTUR, o.s.	Ukončen	Monitoring	Ptáci	Východní Čechy
Monitoring raků	AOPK ČR	Ukončen	Monitoring	Raci	Zlínský kraj
Program péče pro vydru říční v ČR	Vlastní prostředky	Běží	Strategický dokument	Vydra říční	Česká republika
Metodika stanovení výše náhrad škod pro vydru říční	Vlastní prostředky	Ukončen	Metodika	Vydra říční	Česká republika
Posudky na škody způsobené vydrou říční	Jednotliví žadatelé	Dlouhodobé	Odborné posudky	Vydra říční	Vysočina, Jihočeský kraj
Metodika inventarizace vydry říční v EVL lokalitách JČ	Wetland, s.r.o.	Ukončen	Metodika	Vydra říční	Jihočeský kraj
Regulace norka amerického v EVL Šlapanka a Zlatý potok a PP Černíč	ERDF, SFŽP ČR, vlastní prostředky	Běží	Management	Norek americký	Kraj Vysočina
Management Rašeliniště pod Stříbrným vrchem a Kopaniny u Chvalkovic	MŽP ČR	Dlouhodobé	Management	Bezobratlí, mokřadní rostliny	Jihočeský kraj

Aplikovaný výzkum

Potenciál přirozené re-kolonizace Švýcarska vydrou říční

Trvání projektu: 2007–2008, projekt úspěšně ukončen

Finanční zdroje: Nadace Stiftung Pro Lutra

Tým: A. Kranz, V. Beran, A. Toman, Ch. Buchli, L. Poledník

Vydry ve Švýcarsku vyhynuly v roce 1989. V současné době dochází k obnovení populací vyder a s tím k rozšiřování jejich výskytu v mnoha částech Evropy. Protože tento trend je pozorován i ve státech sousedících se Švýcarskem, je pravděpodobné, že může dojít k přirozené re-kolonizaci této země vydrou říční. Na podzim roku 2007 a únoru roku 2008 bylo prozkoumáno několik oblastí v zemích sousedících se Švýcarskem a to tak, aby bylo možné, na základě známého areálu rozšíření vyder v těchto zemích, odhadnout pravděpodobnost této re-kolonizace.

Výzkum byl založen na kontrole 477 mostů vhodných pro monitoring vyder. Tyto mosty jsou umístěny na řadě řek a jejich přítocích: 143 mostů v povodí Rhóny, 13 v povodí Mosely, 135 v povodí Rýnu, 99 v povodí Dunaje, 36 v povodí řeky Ticino, 34 v povodí Addy a 17 na Adige.

Ve zmiňovaných oblastech nebyl proveden v minulosti žádný plošný průzkum a údaje o výskytu vyder byly dostupné jen ze dvou oblastí repatriace (v Alsasku a v severní Itálii), a také z oblasti na jih od Ženevského jezera (okres Haute-Savoie, Francie). Množství záznamů výskytu vyder na jih od Ženevského jezera po roce 2000 významně vzrostlo, ve srovnání s předchozími dvěma dekádami, a poslední záznamy o výskytu pozorované francouzskými kolegy pocházejí z dubna roku 2007.

Během našeho průzkumu jsme našli pobytové znaky vyder v Alsasku na řece Fecht (5 mostů), na řece Ticino jihozápadně od Milána v Itálii (2 mosty) a na řekách Inn a Ziller v Tyrolsku (3 pozitivní mosty). Stopy a trus nalezené v Tyrolsku můžou pocházet od migrujícího zvířete. Pobytové znaky nalezené v Alsasku a severní Itálii pocházejí od repatriovaných a/nebo ze zajatých uprchlých zvířat. Tyto populace vznikly zhruba před 10 ti lety a nevykazují žádné známky rozšiřování směrem ke Švýcarsku. Tyto dvě populace jsou zjevně velmi

malé; populace v Alsasku navíc možná v období po našem průzkumu vyhynula, protože během zimy 2007/8 byly nalezeny na silnici dvě mrtvé vydry a od té doby nebyly v oblasti nalezeny žádné pobytové znaky vyder. Vydry repatriované v Itálii a Francii patřily geneticky do takzvané B-linie, získané od britského chovatele Philipa Wayreho. Tyto B-liniové vydry ve svém rodokmenu zahrnují i předky pocházející z Blízkého východu a jihovýchodní Asie (Lutra lutra barang). Z hlediska ochrany vyder je tedy výhodou, že se tyto populace dále nešíří, a že neexistují známky toho, že by tyto hybridy mohli v budoucnu re-kolonizovat Švýcarsko. Během našeho průzkumu ve Francii jsme neprokázali výskyt vyder jižně od Ženevského jezera, což může být známkou toho, že u zvířat zaznamenaných francouzskými kolegy se jednalo o dispergující zvířata nebo je hustota tamní populace velmi nízká.

Rozšiřování areálu vyder ve východních Alpách v Rakousku naznačuje, že vydry nemusí svůj areál rozšiřovat kontinuálně, ale nejprve mohou kolonizovat horní části povodí řek a až následně pak dolní povodí. V Rakousku existují konkrétní případy takového způsobu kolonizace z několika říčních povodí. Tato hypotéza může být v příštích letech testována na řekách ještě nekolonizovaných vydrami. Pokud se hypotéza potvrdí, pak může být území Švýcarska kolonizováno mnohem rychleji, než je očekáváno na základě postupné kolonizace z existujících zdrojových populací nacházejících se v Centrálním Massivu, Bavorském lese nebo ve východních Alpách. Pobytové znaky vyder nalezené jižně od Ženevského jezera mohou být známkou počátečního stádia takovéto kolonizace. Nicméně podle této hypotézy můžeme v blízké budoucnosti očekávat výskyt prvních vyder nejen v západním Švýcarsku, ale také výskyt vyder na řece Inn ve východním Švýcarsku (Grisons) není nepravděpodobný.

Výsledky projektu byly shrnuty v závěrečné zprávě pro Nadaci Stiftung Pro Lutra. O výsledcích bylo také krátce psáno ve švýcarských novinách (Die Südschweiz: Kommt bald ein Fischotter aus Österreich ins Engadin?).

Potenciál alpského prostředí pro vydru říční

Trvání projektu: 2008–2009

Finanční zdroje: Nadace Stiftung Pro Lutra

Tým: A. Kranz, L. Poledník, A. Toman, Š. Zápotočný, V. Hlaváč, P. Hlaváčová, Z. Kadlečíková, V. Beran

Tento projekt navazuje na předchozí, jehož cílem bylo provést mapování vyder v okolí Švýcarska a zhodnotit možnosti přirozené rekolonizace Švýcarska vydrou. Cílem této další fáze je zhodnotit potenciál alpského prostředí pro vydru říční. V Rakouských Alpách, kde vydry stále žijí, bychom měli provést sčítání vyder a zjistit tak běžné hustoty tohoto zvířete v tomto prostředí. Sčítání vyder se provádí tak, že skupina pracovníků během jednoho dne na čerstvém sněhu kontroluje všechny vodní toky a plochy v oblasti a mapuje všechny stopní dráhy jedinců vyder říční.

Zjištění chybějících údajů o biologii a ekologii vydry říční: vytvoření modelu vývoje populace

Trvání projektu: 2008 – 2010

Finanční zdroje: Ministerstvo životního prostředí
a vlastní prostředky

Program: Výzkum a vývoj

Tým: K. Poledníková, L. Poledník,
V. Beran, A. Toman, Š. Zápotočný

**Spolupřítelenské
organizace:** Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
Ústav biologie obratlovců Akademie Věd ČR

Vydra říční byla původně rozšířena po celém území České republiky. V první polovině 20. století ale došlo k silnému poklesu početnosti, a v druhé polovině století již byla vydra u nás velmi vzácným druhem. Od konce 80. let byl ale zaznamenán výrazný opětovný nárůst areálu rozšíření, který stále pokračuje. Cílem projektu je získat demografické údaje o populaci vydry říční u nás, které budou sloužit jako podklad pro kvantitativní modely životaschopnosti populace. Tyto údaje a modely pomohou porozumět fungování populace; odhalí, kde jsou rizika pro populaci a jak jsou velká; naznačí vývoj populace při simulovaných managementových opatřeních a pomohou při výběru těch nejhodnějších opatření – tedy těch, které zajistí dlouhodobé stabilní přežívání druhu u nás. Toto studijní téma je navrženo v Programu péče o vydra říční.

V roce 2008 byl projekt zahájen, bylo započato se sběrem a následnými analýzami uhynulých jedinců vyder.

Ekologie norka evropského v rumunské části delty Dunaje

Trvání projektu: dlouhodobé

Financování projektu: vlastní prostředky

Tým: A. Kranz, A. Toman, L. Poledník, Š. Zápotočný, V. Hlaváč

V rámci dlouhodobé spolupráce s Národním výzkumným ústavem Dunajské Deltě a s Alka-Kranz Ingenieurbüro a za spolufinancování z WWF Německo probíhá v deltě řeky Dunaj základní monitoring populace norka evropského. Norek evropský je po rysu iberijském druhá nejhroženější suchozemská šelma Evropy. Ve Směrnici EU o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin je jmenován mezi prioritními druhy, za jejichž uchování má EU zvláštní zodpovědnost. V současnosti se norek evropský vyskytuje jen v několika izolovaných populacích (ve Francii, Španělsku, Estonsku, Ukrajině, Bělorusku, Rusku a v Rumunsku), přičemž u všech těchto populací, vyjma té v Rumunsku, byl zaznamenán prudký pokles početnosti. Aktivita v deltě Dunaje se soustřeďuje na zjištění rozšíření místní populace norka evropského a zjištění rizikových faktorů ohrožujících tuto populaci včetně potenciálního výskytu norka amerického. Norek americký je nepůvodní druh, zavlečený do Evropy ze Severní Ameriky. Bohužel pro původní populaci norka evropského představuje značné riziko. V roce 2008 proběhla jedna týdenní monitorovací akce v zimním období, při které byla také vyzkoušena nová monitorovací metoda pomocí plovoucích raftů.

Monitoring druhů

Monitoring vydry říční v ČR

Trvání: dlouhodobé

Financování: AOPK ČR

Tým: V. Beran

Vzhledem k tomu, že vydra je v České republice řazena mezi ohrožené druhy a je také zařazena ve směrnici EU o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, je potřebné a povinné monitorovat vývoj populace tohoto druhu. Na základě dlouhodobého plánu monitoringu byl pro rok 2008 naplánován monitoring okrajových oblastí populace. Společnost ALKA Wildlife, o.p.s. se účastnila tohoto mapování. Mapovali jsme především území severních a středních Čech. V mnoha mapovacích čtvrcích byl prokázán výskyt vydry říční, který jednoznačně dokládá rozšiřování vydry v této oblasti.

Inventarizace ptáků ve východních Čechách

Trvání: 2008, průzkum úspěšně ukončen

Financování: HUTUR, o.s.

Tým: V. Beran

Ve východních Čechách byl proveden inventarizační průzkum ptáků v pěti vybraných oblastech: PR Na hornické, PP Pod Šibenicí, PR Všetatská černava, Terasy u Nové Vsi a PR Pod Benáským vrchem. Jedná se o biotopově odlišné lokality, od vodních a mokřadních ploch až po suché křovinaté stráně. Inventarizace ptáků byla provedena s cílem zhodnotit stav těchto lokalit z pohledu potřeb této skupiny a zhodnotit potřebnost managementových opatření pro některé druhy ptáků a dále zhodnotit vhodnost managementových opatření pro jiné skupiny živočichů z pohledu společenstva ptáků. Na jednotlivých lokalitách bylo zaznamenáno 49 až 99 druhů ptáků. Mezi vzácnější druhy patří například luňák červený, včelojed lesní, bukáček menší, pěnice vlašská či slavík obecný. Z jednotlivých průzkumů byla vypracována závěrečná zpráva, která byla odevzdána zadavateli.

Monitoring dravců, sov a čápa černého na jižní Moravě

Trvání: 2008, projekt úspěšně ukončen

Financování: Jihomoravský kraj

Tým: V. Beran

V roce 2008 byl proveden ornitologický průzkum tří evropsky významných lokalit (EVL) Vranovický a Plačkův les, Mušovský luh a Drnholecký luh se zaměřením na dravce, sovy a čápa černého. Znalost přesné lokace jednotlivých hnízd a jejich kontrola umožňují následnou ochranu těchto ptáků. Jistě nejrizikovějším faktorem ohrožující jejich zdárné hnízdění je lesní hospodaření, které je ve všech EVL provozováno.

EVL byly prohozeny doslova „křížem krážem“, aby byla nalezena všechna přítomná hnízda. Celkem bylo nalezeno 55 hnízd dravců, z nichž bylo 31 obsazeno ve sledovaném roce. Bylo nalezeno jedno hnízdo čápa černého, které však v roce 2008 nebylo obsazeno. Ze vzácných druhů bylo prokázáno hnízdění orla mořského v EVL Mušovský luh a hnízdění včelojeda lesního v EVL Vranovický a Plačkův les. Při pochůzkách bylo namátkově zjištěno dalších 76 druhů ptáků. Z průzkumu byla vypracována rozsáhlá závěrečná zpráva, která byla odevzdána na krajský úřad Jihomoravského kraje.

Monitoring čápů na Vysočině

Trvání: dlouhodobé

Finanční zdroje: vlastní prostředky

Tým: V. Beran

V roce 2008 proběhlo tradiční kroužkování a monitorování čápů bílých a čápů černých na Vysočině. Podruhé proběhlo pod hlavičkou ALKA Wildlife, o.p.s. U čápů bílých provádíme systematické sledování většiny známých hnízd v kraji Vysočina a jeho těsném okolí více než 15 let. Kompletně kontrolujeme okresy Havlíčkův Brod (22 hnízdišť) a Jihlava (21 hnízdišť), částečně okresy Žďár nad Sázavou, Třebíč a Jindřichův Hradec. Dlouhodobé sledování a kroužkování čapí populace přináší cenná data o populačních trendech, zimovištích, věrnosti dospělých jedinců sobě navzájem i místu hnízdění. Snažíme se také udržovat hnízda v bezpečném stavu a v případě nutných zásahů spolupracujeme s AOPK ČR, střediskem Havlíčkův Brod. Celkem bylo v roce 2008 okroužkováno přes 50 mláďat. Dva dospělé ptáky se podařilo odečíst. Samec hnízdící v Chotěboři pochází z Rakouska, samice hnízdící v Nové Vsi u Chotěboře zase z podhůří Orlických hor. U čápů černých provádíme spíše náhodný monitoring vzhledem k jejich skrytému životu a hnízdění v lesích. Každoročně kontrolujeme 20-30 hnízd černých čápů v kraji Vysočina. Mnohá z nich jsou dlouhodobě neobsazená. V roce 2008 bylo odečítacími kroužky označeno přes 30 mláďat. Díky odečítacím kroužkům získáváme řadu informací o tahu, zimování i hnízdění čápů černých. V roce 2008 byli odečtení dva nehnízdící ptáci, jeden z pražské Zoo, druhý původně z Vysočiny byl zastížen při migraci na jižní Moravě.

Monitoring raků

Trvání: 2008. ukončeno

Financováno: AOPK ČR

Tým: V. Beran

AOPK ČR organizuje pravidelný monitoring raků v celé České republice, jehož se naše společnost v roce 2008 účastnila. V České republice je v současnosti známo pět druhů raků, z toho dva jsou původní: rak říční a rak kamenáč. Oba původní druhy jsou zvláště chráněné druhy, přičemž kamenáč je kriticky ohrožený a vyskytuje se v ČR jen na několika lokalitách. Cílem monitoringu raků je nejen zjistit přesné údaje o rozšíření jednotlivých raků, ale také monitorovat vývoj jednotlivých populací včetně vybraných rizikových faktorů (račí mor, znečištění vody atd.). V rámci monitoringu byl našimi pracovníky kontrolován výskyt raků říčních na 59 lokalitách v širším okolí Zlína. Na dvou kontrolovaných tocích byl prokázán rak říční. Žádný další račí druh nebyl nalezen.

Management druhů a krajiny

Management lokalit lokálně významných z hlediska biodiversity

Trvání: dlouhodobé

Financování: MŽP

Program: Program péče o krajinu

Tým: L. Poledník, Š. Zápotočný, V. Beran, A. Jelínek, J. Jelínková, A. Toman, A. Pertlová, H. Nosková, J. Mátl, P. Hlaváčová, D. Bartáková

Vlivem dlouhodobých změn v hospodaření v krajině zůstává v dnešní době řada maloplošných nelesních ploch bez údržby. Bez hospodaření však dochází k postupné degradaci a k zarůstání těchto z hlediska biodiversity velmi cenných lokalit. K udržení bohatosti těchto ploch je potřeba obnovit pravidelnou péči. Na těchto plochách je potřeba extenzivního hospodaření (jednoletá seč, extenzivní pastva). V roce 2008 jsme pokosili dvě nelesní podmáčené plochy na Dačicku: Rašeliniště pod Stříbrným vrchem u Českého Rudolce a Kopanina u Chvalkovic u Dešné.

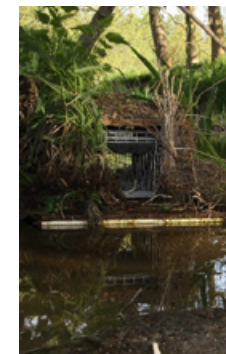
Regulace norka amerického v EVL Šlapanka a Zlatý potok a PP Černíč

Trvání: 2008- 2010

Finanční zdroje: Evropský fond pro regionální rozvoj, Státní fond životního prostředí a vlastní prostředky

Program: Operační program životního prostředí

Tým: K. Poledníková, L. Poledník, Š. Zápotočný, P. Hlaváčová, A. Toman, V. Beran

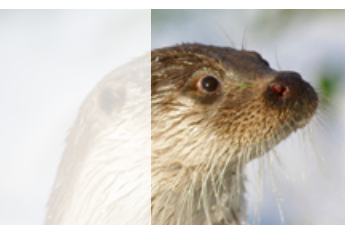
Norek americký patří k nově se šířícím druhům fauny savců na území České republiky. Jako zavlečený druh představuje norek potencionální nebezpečí pro původní faunu drobných a středních obratlovců Evropy. Cílem projektu je snížení neúměrné predace řady ohrožených druhů živočichů norkem americkým a zabránit tak snižování biodiversity na dvou lokalitách v kraji Vysočina - PP Černíč a EVL Šlapanka a Zlatý potok. Vzhledem k tomu, že v České republice neexistuje doporučující metodika týkající se regulace či eradikace norka amerického, je tento projekt brán jako pilotní. Druhým cílem projektu tedy bude navrhnout na základě zjištěných zkušeností efektivní metodiku eradikace norka v podmínkách naší krajiny. V roce 2008 byl projekt zahájen, byly vyrobeny a nakoupeny všechny prostředky nutné k realizaci projektu a na podzim byl proveden monitoring a následně i první odchyt norků amerických. Celkem bylo odchyceno 6 jedinců.

Strategické dokumenty a metodiky

Program péče pro vydru říční v České republice v letech 2009-2018

Financování: vlastní prostředky

Tým: L. Poledník, K. Poledníková, V. Beran, A. Toman

AOPK ČR ve spolupráci s odborníky (včetně našich pracovníků) připravuje program péče pro vydru říční v České republice pro následujících 10 let. Programy péče jsou připravovány pro druhy, jejichž populace jsou u nás ohrožené, ale zároveň tyto druhy vzhledem ke svému návratu do přírody způsobují konflikt se zájmy člověka. V případě vydry říční jde o konflikt s rybářskými subjekty, protože hlavní potravou vyder jsou ryby. V dokumentu jsou shrnuty dosavadní znalosti o druhu u nás, zhodnocení dosavadních opatření pro ochranu tohoto druhu u nás a navržení nových

účinných opatření. Program péče pro vydru říční by měl pomoci zachovat životaschopnou populaci vydry na našem území a zároveň napomoci řešení konfliktu mezi vydrou a rybáři.

V roce 2008 probíhaly poslední úpravy programu a v druhé polovině roku byl dokument odevzdán na MŽP ke schválení.

Metodika stanovení výše náhrad škod pro vydru říční

Financování: vlastní prostředky

Tým: L. Poledník, K. Poledníková, V. Beran, A. Toman

Vydra říční jakožto rybožravý predátor může způsobovat ekonomické škody rybářům. Od roku 2000 mají subjekty hospodařící na rybnících nárok na náhradu těchto škod. Stanovení výše škod je však vzhledem ke skrytému způsobu života vyder značně obtížné. Skupina odborníků (včetně našich pracovníků) a dalších zainteresovaných stran pod vedením AOPK připravila návrh jednotné metodiky na stanovení výše těchto náhrad. Metodika byla připravena tak, aby odhady byly co nejvíce objektivní, aby byly stanoveny limity, aby byl systém co nejméně zneužitelný, a aby metodika byla jakýmsi vodítkem pro posuzovatele. V roce 2008 byla tato metodika dokončena, v současnosti se testuje a připravuje se její vydání v rámci prováděcí vyhlášky Zákona 115/2000 Sb.

Metodika inventarizace vydry říční v EVL lokalitách Jihočeského kraje

Trvání: 2008, ukončeno

Financování: Wetland, s.r.o.

Tým: L. Poledník, K. Poledníková

Vydra říční je zařazena ve směrnici EU o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a proto jsou pro tento druh vyhlášovány speciální území ochrany, tzv. EVL oblasti. Zjištění základního stavu lokální populace daného druhu a místních rizik spolu s následným monitoringem druhu umožní sledování vývoje lokální populace a úspěšnosti provedených opatření k ochraně daného druhu. Se zřetelem na tyto cíle jsme navrhli podrobnou počáteční inventarizaci pro vydru říční v EVL v Jihočeském kraji.

Ostatní aktivity

Posudky na škody způsobené vydrou říční

Financování: jednotliví žadatelé o škody, případně vlastní prostředky

Tým: L. Poledník, V. Beran, Š. Zápotočný

Podle zákona mají subjekty hospodařící na rybnících nárok na náhradu škod způsobených predátorem vydrou říční, jak je uvedeno již výše. Stanovení výše škod musí žadatel doložit odborným posudkem. Pracovníci společnosti provádí na žádost jednotlivých žadatelů tyto posudky. V roce 2008 jsme vypracovali 24 odborných posudků v krajích Jihočeský a Vysočina.

Boj s pytláky

Na rybníční soustavě u Dačic a na přilehlém úseku řeky Dyje jsme našli mrtvoly několika volně žijících zvířat. Jednalo se o čtyři vydry říční, tři norky americké a jedno káně lesní. Pitva a chemické rozborů ukázaly, že zvířata uhynula na otravu jedovatou látkou karbofuran. Látka karbofuran je součástí přípravku Furadan, což je insekticidní přípravek, který se v zemědělství používá k postřiku rostlin, na ochranu před hmyzem. Látka karbofuran je však vysoce jedovatá i pro obratlovce včetně ptáků, savců i člověka. Pitva jednotlivých zvířat, čas úmrtí a výčet druhů jasně ukazují, že látku někdo použil úmyslně k hubení zvířat, a to opakovaně. Karbofuran se v posledních letech bohužel stal módním prostředkem v boji se „škodnou“, zejména s dravci a šelmami. Znamé jsou případy otrávených kaňkat, orlů, sokolů, kun, lišek, tchořů atd. Otravu zvířat jsme nahlásili na Policii ČR, která ji vyšetřovala jako trestný čin. Bohužel se pachatel nenašel. O otravách jsme také sepsali články do třech místních novin. Krátká zpráva také proběhla v Dačickém rozhlase, protože otrávené návnady mohly být nebezpečné pro děti či psy na procházce.

Webové stránky

V roce 2008 byly zprovozněny webové stránky společnosti na adrese: www.alkawildlife.eu. Na těchto stránkách lze najít základní informace o společnosti, aktuální stručné informace o probíhajících projektech a základní informace o zájmových druzích živočichů.

Vedení studentů

Jednou z činností společnosti je také odborné vedení studentů vysokých škol při jejich samostatné vědecké práci. V roce 2008 pod vedením pracovníků naší společnosti tři studenti pracovali na bakalářské práci, dva studenti na diplomové práci a jeden student na doktorské práci.

Mgr. Zuzana Kadlečíková
(JČU České Budějovice)

„Kvantifikace sekundárních škod vydrou říční“
– dizertační práce

Martin Zemánek
(ČZU Praha)

„Možnosti využití pasivních transponderů (čipů) při studiu vydry říční“ – bakalářská práce
dokončena a obhájena v roce 2008

Lucie Čmielová
(UP Olomouc)

„Analýza vybraných toků v evropsky významné lokalitě Olše z hlediska migrační prostupnosti a rizik pro vydru říční“ – diplomová práce

Petra Hlaváčová
(UK Praha)

„Srovnávací studie stop vybraných druhů lasicovitých šelem“ – bakalářská práce

Daniela Bartáková
(JČU České Budějovice)

„Efektivnost metod monitoringu norka amerického a tchoře tmavého“ – diplomová práce

Martin Paleček
(VŠB Ostrava)

„Analýza škod způsobených vydrou říční na vybraném území“ – diplomová práce

Výstupy

Konference:

Resting sites of Eurasian otter (*Lutra lutra*) – what are the basic requirements?

6. - 7. 3. 2008

Mauth, Germany, mezinárodní konference

“Stav, rozvoj a ochrana vodních ekosystémů a biokoridorů (nejen) pro vydrzu říční”

L. Poledník, K. Poledníková, A. Kranz, M. Hobza

Nová metodika stanovení výše náhrad škod pro vydrzu říční

21. - 22. 8. 2008

Pavlov, Česká republika, mezinárodní setkání “Setkání vydřáků”

L. Poledník, K. Poledníková

Monitoring vydrzy říční v České republice v roce 2008

21. - 22. 8. 2008

Pavlov, Česká republika, mezinárodní setkání “Setkání vydřáků”

L. Poledník, K. Poledníková

Začínající výzkumný projekt:

Zjištění chybějících údajů o biologii a ekologii vydrzy říční: vytvoření modelu vývoje populace

21. - 22. 8. 2008

Pavlov, Česká republika, mezinárodní setkání “Setkání vydřáků”

K. Poledníková, L. Poledník

Country report of the Czech Republic

5. - 10. 10. 2008

Moravske Toplice, Slovinsko, European otter workshop 2008

L. Poledník

Publikace

L. Poledník, K. Poledníková, A. Kranz & A. Toman (2007)

Variabilita složení potravy vydrzy říční (*Lutra lutra*) na rybnících Českomoravské vrchoviny.

Lynx (Praha), n. s. 38: 31-46.

L. Poledník, K. Poledníková, V. Beran, J. Thelenová, M. Valášek, V. Prášek, V. Škorpíková, M. Dostál (2008)

Distribution of the Eurasian otter (*Lutra lutra*) in the Republic of Macedonia in 2007.

IUCN/SCC Otter Specialist Group Bulletin 25: 75-123 p.

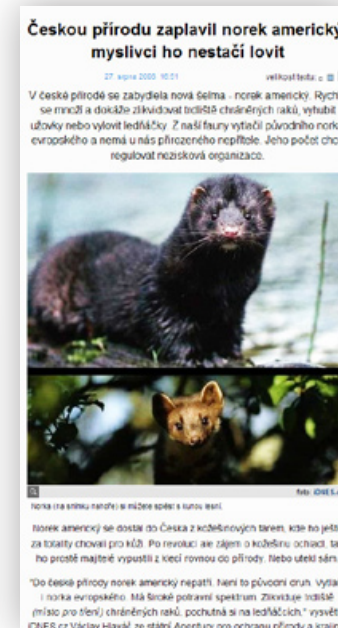
M. Zemánek (2008)

Možnosti využití PIT čipů při výzkumu vydrzy říční (*Lutra lutra*).

Bakalářská práce, Česká zemědělská univerzita v Praze.

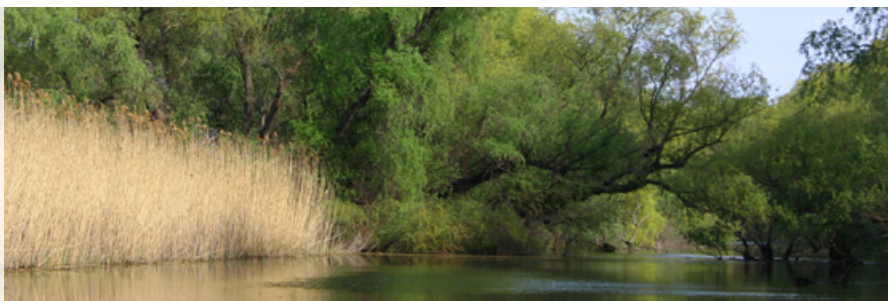
Společnost v médiích

O jednotlivých projektech či aktivitách společnosti bylo také psáno v tisku. Ve dvou švýcarských novinách byl prezentován projekt zhodnocení rekolonizace Švýcarska vydrzu říční. Noviny iDNES.cz přinesly dvakrát informace o projektu regulace norka amerického na Vysočině a tyto články pak převzaly i další internetové deníky. Ve třech lokálních periodických bylo zmíněno o otravě několika zvířat pytlákem na Dačicku.

Výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 2008

	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Náklady		
Spotřeba materiálu	388 434,00	x
Cestovné	115 041,00	x
Ostatní služby	824 986,00	x
Mzdové náklady	434 754,00	x
Zákonné sociální pojištění	152 179,00	x
Zákonné sociální náklady	2 030,00	x
Ostatní daně a poplatky	11 300,00	x
Jiné ostatní náklady	13 427,00	x
Odpisy dlouhodobého nehm. a hm. majetku	18 665,00	x
Celkem	1 960 816,00	x
Výnosy		
Tržby z prodeje služeb	227 780,00	x
Úroky	1 179,00	x
Jiné ostatní výnosy	13 961,00	x
Provozní dotace	1 831 146,00	x
Celkem	2 074 066,00	x
Výsledek hospodaření	113 250,00	x

Rozvaha k 31. 12. 2008

	Počáteční stav	Koncový stav
Aktiva		
Dlouhodobý hmotný majetek	0,00	447 707,00
Oprávky k dlouhodobému majetku	0,00	-18 665,00
Odběratelé	0,00	3 950,00
Poskytnuté provozní zálohy	0,00	154 951,00
Nároky na dotace a ostatní zúčtování	0,00	455 135,00
Krátkodobý finanční majetek	223 611,00	84 349,00
Pokladna	7 030,00	11 990,00
Účty v bankách	216 581,00	72 359,00
Aktiva celkem	223 611,00	1 127 427,00
Pasiva		
Vlastní jmění	25 000,00	345 039,00
Účet výsledku hospodaření	x	113 249,00
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	86 917,00	x
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	0,00	86 917,00
Dodavatelé	0,00	5 715,00
Zaměstnanci	38 775,00	15 910,00
Ostatní závazky vůči zaměstnancům	63 219,00	36 997,00
Daň z příjmu	0,00	0,00
Ostatní přímé daně	9 700,00	0,00
Jiné závazky	0,00	355 000,00
Výnosy příštích období	0,00	168 599,00
Pasiva celkem	223 611,00	1 127 426,00

Rozdělení příjmů podle zdrojů:

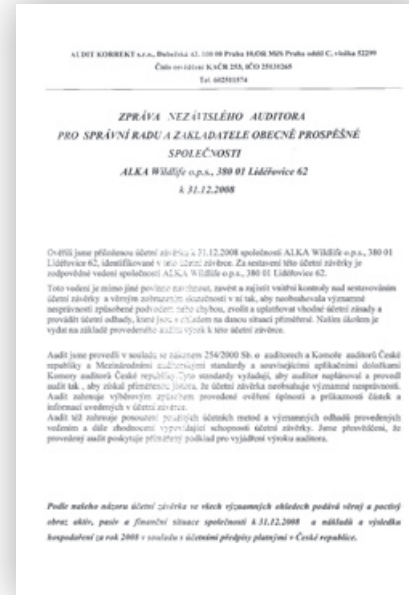
Zdroj částka

1. Veřejné zdroje:

1.1. Dotace	
1.1.1. Neinvestiční dotace z EU	243 556,00
1.1.2. Neinvestiční dotace z veřejných prostředků ČR	1 587 590,00
1.1.3. Investiční dotace z veřejných prostředků ČR	334 000,00
1.2. Zakázky z veřejných prostředků ČR	71 700,00

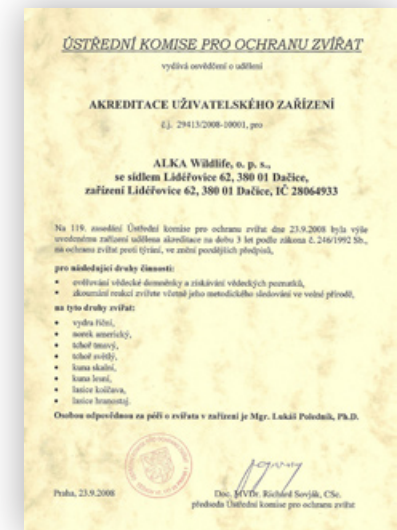
2. Soukromé zdroje:

2.1. Zakázky	156 080,00
--------------	------------

Akreditace pracoviště

Společnosti ALKA Wildlife, o.p.s. byla udělena akreditace od Ústřední komise pro ochranu zvířat podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Na základě této akreditace má společnost povolení pro provádění pokusů na zvířatech s cílem ověřování vědecké domněnky a získávání vědeckých poznatků a zkoumání reakcí zvířete včetně jeho metodického sledování ve volné přírodě. Povolení bylo vydáno pro naše druhy lasicovitých šelem. Kromě neinvazivních metod sledování zvířat ve volné přírodě tedy naše společnost může používat i invazivní metody sledování u lasicovitých šelem.

A large, moss-covered fallen tree trunk lies across a stream in a lush green forest. The water is clear and reflects the surrounding foliage. The scene is peaceful and natural.

Vydal ALKA Wildlife, o.p.s.

Tel. 606598903

E-mail. alkawildlife@alkawildlife.eu

Design www.ochman.cz

Foto archiv ALKA Wildlife

www.alkawildlife.eu